

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

KLASA: 007-01/25-02/11

URBROJ: 437-4-25-1

Zagreb, 1. prosinca 2025.

**PROCEDURA
OSTVARIVANJA PRAVA
NA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE
NA ISPITIMA DRŽAVNE MATURE**

Učenici

ŠKOLSKA GODINA 2025./2026.

SADRŽAJ

1. PRAVO NA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE NA ISPITIMA DRŽAVNE MATURE	3
2. VRSTE PRILAGODBE ISPITNE TEHNOLOGIJE	3
2.1. GRAFIČKA PRILAGODBA ISPITNOGA MATERIJALA	4
2.2. PRILAGODBA NAČINA POLAGANJA ISPITA.....	4
2.2.1. Produljeno vrijeme polaganja ispita	4
2.2.2. Podrška osobnoga pomagala	5
2.2.3. Polaganje dijela ispita na računalu.....	7
2.2.4. Izuzeće polaganja dijela ispita	8
2.2.5. Ponavljanje zvučnoga zapisa	8
2.2.6. Zasebna prostorija	9
2.2.7. Upotreba posebnoga pomagala	9
3. PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE	11
4.1. Učenici koji se školuju prema Rješenju o primjerenome programu obrazovanja	13
4.2. Učenici koji se školuju bez Rješenja o primjerenome programu obrazovanja.....	13
5. PRILAGODBA ISPITNE TEHNOLOGIJE ZBOG IZVANREDNIH OKOLNOSTI	16
6. PROCJENA ZAHTJEVA ZA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE	17
7. PRILOG	18
7.1. POPIS PRILAGODBE ISPITNE TEHNOLOGIJE.....	18
7.2. NAJČEŠĆA PITANJA I ODGOVORI.....	19

Napomene: Izrazi koji se upotrebljavaju, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li upotrijebljeni u muškome ili ženskome rodu, neutralni su.

1. PRAVO NA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE NA ISPITIMA DRŽAVNE MATURE

Način polaganja ispita državne mature i uvjeti ostvarivanja prava na prilagodbu ispitne tehnologije propisani su *Pravilnikom o polaganju državne mature* (NN 01/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21, 19/23) i *Priručnikom za prilagodbu ispitne tehnologije prilikom polaganja ispita državne mature* (NCVVO, prosinac 2025.).

Prije početka prijave ispita državne mature, škola obavještava učenike o postupku ostvarivanja prava na prilagodbu i polaganju ispita te o njihovim pravima i dužnostima. Učenici s teškoćama ispite državne mature mogu polagati uz primjenu prilagodbe ispitne tehnologije, a na temelju odluke *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (u daljnjemu tekstu: Centar) o odobrenoj vrsti prilagodbe.

Pravo na prilagodbu ispitne tehnologije imaju učenici:

- s teškoćama u razvoju
- s teškoćama učenja, poremećajima u ponašanju i emocionalnim problemima
- s teškoćama uvjetovanimi kulturnim i jezičnim čimbenicima.

Pravo na prilagodbu ispitne tehnologije mogu ostvariti i učenici sa zdravstvenim teškoćama koje bi mogle utjecati na mogućnost ravnopravnoga sudjelovanja u ispitnome postupku.

2. VRSTE PRILAGODBE ISPITNE TEHNOLOGIJE

Državna je matura skup ispita čiji je cilj provjera ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda prema predmetnim kurikulumima iz općeobrazovnih predmeta koje je propisalo nadležno ministarstvo.

Prilagodba ispitne tehnologije namijenjena je učenicima koji bi prilikom polaganja ispita državne mature bez prilagodbe ispitne tehnologije zbog svojih teškoća mogli biti u neravnopravnome položaju u odnosu na učenike bez teškoća. Prilagodba ispitne tehnologije na ispitima državne mature ne smije dovesti učenika u privilegirani položaj niti obuhvaća sadržajnu prilagodbu kako bi rezultati ispita bili međusobno usporedivi.

Na ispitima državne mature mogu se tražiti samo one prilagodbe ispitne tehnologije koje su navedene u ovim Procedurama, odnosno *Priručniku za prilagodbu ispitne tehnologije prilikom polaganja ispita državne mature*. Svaka prilagodba treba biti individualizirana i temeljena na stvarnim potrebama učenika te potvrđena stručnom procjenom. Ako je riječ o višestrukim teškoćama za koje se traži prilagodba ispitne tehnologije, u samome zahtjevu za prilagodbu ispitne tehnologije potrebno je **označiti sva područja / vrste teškoća** te je nužno **priložiti** odgovarajuću **dokumentaciju** koja

potvrđuje postojanje navedene teškoće i **opravdava** traženu **prilagodbu** ispitne tehnologije za sva područja / vrste teškoća.

Prije odabira prilagodbi ispitne tehnologije važno je dobro procijeniti **stvarnu potrebu** učenika za pojedinom prilagodbom vodeći se načelom razumne prilagodbe.

U **vrednovanju** ispita državne mature koji su polagani uz prilagodbu ispitne tehnologije, ocjenjivačima podršku pružaju stručnjaci odgovarajuće struke (logoped, edukacijski rehabilitator, socijalni pedagog), prema utvrđenoj potrebi. Njihova je uloga savjetodavna, podržavajuća i stručna, s ciljem osiguravanja vrednovanja koje uzima u obzir specifične teškoće učenika, u okviru postojećih kriterija vrednovanja.

Dvije su skupine prilagodbe ispitne tehnologije na ispitima državne mature:

- **grafička prilagodba ispitnoga materijala,**
- **prilagodba načina polaganja ispita.**

2.1. GRAFIČKA PRILAGODBA ISPITNOGA MATERIJALA

Redovni ispit državne mature otisnut je na papiru formata A4, fontu Arial, veličine slova 11, bez istaknutih ključnih riječi, s lijevim poravnanjem.

Grafičke prilagodbe ispita su sljedeće:

- **FORMAT PAPIRA A4, VELIČINA SLOVA 14, PODEBLJANE KLJUČNE RIJEČI**
- **FORMAT PAPIRA A3, VELIČINA SLOVA 28, PODEBLJANE KLJUČNE RIJEČI**
- **FORMAT PAPIRA A3, VELIČINA SLOVA 22**
- **ISPIT NA BRAILLEOVU PISMU.**

Navedene grafičke prilagodbe podrazumijevaju vrstu fonta i poravnanja redovnoga ispita. U ispitima u kojima su podebljane ključne riječi rečenice su rastavljene na način da dijelovi rečenice u jednome redu čine logičnu cjelinu. Time je čitanje i razumijevanje pročitana olakšano.

Učenici s oštećenjem vida koji poznaju Brailleovo pismo (brajicu) mogu zatražiti ispite državne mature otisnute na brajici.

2.2. PRILAGODBA NAČINA POLAGANJA ISPITA

2.2.1. Produljeno vrijeme polaganja ispita

Trajanje polaganja pojedinoga ispita državne mature navedeno je u kalendaru i vremeniku provedbe ispita državne mature.

Učenici s teškoćama mogu zatražiti produljeno vrijeme polaganja pojedinoga ispita. Vrsta produljenja sukladna je vrsti i stupnju teškoće/poremećaja i može uključivati:

- PRODULJENO VRIJEME ZA 25 %
- PRODULJENO VRIJEME ZA 50 %
- PRODULJENO VRIJEME ZA 100 %.

Napomena za polaganje ispitne cjeline *Slušanje*:

Učenici kojima je odobrena bilo koja od navedenih prilagodbi produljenoga vremena na ispitu iz stranoga jezika ostvaruju pravo na **produljeno vrijeme za 100 %** i **ponavljanje zvučnoga zapisa** prilikom polaganja ispitne cjeline *Slušanje* (kao što je opisano u cjelini ***Ponavljanje zvučnoga zapisa***).

U istu ispitnu prostoriju moguće je rasporediti samo učenike koji polažu **istu razinu** ispita te imaju odobren **isti postotak** produljenoga vremena. Primjerice, za osnovnu razinu Engleskoga jezika jedna prostorija može biti za učenike s produljenim vremenom za 25 %, druga za 50 %, a treća za 100 %.

U ispitima državne mature koji se sastoje od više dijelova (Hrvatski jezik, ispiti stranih jezika) produljeno vrijeme primjenjuje se na svaki dio ispita zasebno. Primjerice, ako je za ispit iz Hrvatskoga jezika (test + sažetak) odobreno produljeno vrijeme za 50 %, tada se standardno vrijeme za svaki dio ispita produljuje za 50 % (test 100 min + 50 min, sažetak 80 min + 40 min).

2.2.2. Podrška osobnoga pomagača

U slučaju da teškoće učeniku onemogućuju samostalno polaganje ispita državne mature, postoji mogućnost polaganja ispita uz podršku osobnoga pomagača. Osobnoga pomagača učeniku dodjeljuje i osigurava Centar. Osobni pomagač prije učenikova polaganja ispita pohađa edukaciju o načinu pružanja podrške koju organizira Centar.

Na zahtjev učenika i/ili škole, osobni pomagač može biti pomoćnik u nastavi, stručni komunikacijski posrednik ili osobni asistent učenika.

Osobni pomagač tijekom polaganja ispita učeniku pruža odobrenu vrstu podrške. Važno je naglasiti da osobni pomagač pri pružanju podrške učeniku **ne smije navoditi** učenika na odgovore niti **utjecati** na sadržaj odgovora. Učenik tijekom polaganja ispita može odbiti pomoć osobnoga pomagača ako procijeni da mu nije potrebna.

Ako učenik polaže ispit uz podršku osobnoga pomagača, nužno je za učenika osigurati zasebnu prostoriju.

Uloge i vrste osobnoga pomagača mogu biti:

• ZA ČITANJE

Osobni pomagač učeniku čita upute, ispitne zadatke i popratni ispitni materijal na njegov zahtjev, onoliko puta koliko je učeniku potrebno.

• ZA PISANJE

Osobni pomagač na zahtjev učenika zaokružuje i zapisuje odgovore, točno onako kako mu učenik diktira i bez bilo kakvoga utjecaja na učenikove odgovore. Učenik treba jasno naglasiti osobnome pomagaču kako želi zapisati pojedinu riječ, s obzirom na pravopisna pravila (interpunkcijski znakovi, veliko početno slovo, naglasci u stranim jezicima, pravilno upotrijebljena slova u riječima – č/ć, dž/đ, -ije/-je i sl.). Unatoč dodijeljenome osobnome pomagaču, učenik može i samostalno pisati te osobni pomagač, prema potrebi, nastavlja pisati kada je učenik spriječen zbog boli i/ili umora. Ako učenik samostalno zapisuje dio odgovora, osobni pomagač po potrebi pridržava ispit na površini stola pazeći da ga ne ometa u rješavanju ispitnih zadataka. Osobni pomagač crta ili skicira zadatak / dijelove zadatka na zahtjev i prema uputama učenika. Osobni pomagač može pomoći u organizaciji rada tako da pokaže gdje je rub stranice i početak novoga zadatka. Kada učenik ostvaruje pravo na polaganje dijela ispita na računalu, a odobrena mu je i podrška osobnoga pomagača, tada on može, prema potrebi i prethodnome dogovoru s učenikom, pisati na računalu prema diktatu učenika ako učenik ne može radi bolova ili umora nastaviti samostalno pisanje.

• KOJI POZNAJE BRAJICU

Osobni pomagač koji poznaje Brailleovo pismo (brajicu) pomaže učeniku pri čitanju i/ili pisanju.

• ZA JEZIČNO RAZUMIJEVANJE

Osobni pomagač učeniku pruža podršku u jezičnome razumijevanju tako što mu pojašnjava značenja riječi i izraza nužnih za razumijevanje zadataka **ne** uključujući **prevođenje** s bilo kojega stranog jezika niti na drugi jezik. Pritom ne smije utjecati na odgovore učenika niti pojašnjavati značenja riječi i izraza čije se poznavanje zadatcima ispituje. Primjerice, ako učenik na ispitu iz Hrvatskoga jezika ne poznaje značenje pojma *metafora*, a riječ je o pojmu čije se poznavanje značenja zadatkom ispituje, osobni pomagač ne pojašnjava značenje jer uzrok nerazumijevanja istoga nije teškoća učenika. Primarna namjena ove vrste podrške odnosi se na učenike s oštećenjem sluha.

• ZA KRETANJE I RUKOVANJE

Osobni pomagač pomaže učeniku pri kretanju unutar ispitne prostorije i pozicioniranju u najpovoljniji položaj te mu pruža podršku pri rukovanju ispitnim materijalom, priborom i pomagalicama na njegov zahtjev (npr. otvaranju vrećice s ispitnim materijalom, lijepljenju identifikacijskih naljepnica, okretanju

stranice ispitnoga materijala, upotrebi pribora potrebnoga za rješavanje zadataka – ravnala ili trokuta te džepnoga računala, prilikom traženja podataka u knjižici formula i sl.).

• ZA POTICANJE, USMJERAVANJE I UMIRIVANJE

Osobni pomagač usmjerava pažnju učenika na ispitne zadatke, potiče ga na rješavanje te umiruje u slučaju uznemirenosti i/ili psihomotoričkoga nemira. Ovisno o individualnim potrebama učenika, zadaće ovoga tipa osobnoga pomagača mogu uključivati: pružanje kratkih i jasnih uputa s naglaskom na prenošenju najbitnijih informacija, podsjećanje na uputu za rad, usmjeravanje pažnje (npr. polaganjem ruke na rame učenika ili upotrebom metode koja se smatrala odgovarajućom tijekom nastave) i poticanje usmjerenosti na zadatke, pružanje pravovremene obavijesti o promjenama ili potrebi za promjenom aktivnosti, organizaciju rada i vremensko planiranje tijekom ispita, umirivanje uslijed impulzivnih reakcija i poticanje na samoregulaciju.

• KOJI POZNAJE ZNAKOVNI JEZIK

Osobni pomagač poznaje znakovni jezik kojim se učenik služi te mu prevodi ono što učenik zatraži.

2.2.3. Polaganje dijela ispita na računalu

- PISANJE ŠKOLSKOGA ESEJA / ESEJA / PISANOGA TEKSTA NA RAČUNALU
- PISANJE SAŽETKA NA RAČUNALU

Na računalu učenik može polagati:

- sažetak i/ili školski esej na ispitu iz Hrvatskoga jezika,
- esej na ispitima iz jezika nacionalnih manjina,
- esej / pisani tekst na ispitima iz stranih jezika.

Po potrebi učenik može dio ispita koji sadrži esejski tip pitanja (Etika, Filozofija) polagati na računalu. Ako učenik polaže dio ispita na računalu, nužno je za učenika osigurati **izdvojeni prostor**, u kojemu se nalazi **školsko računalo bez pristupa internetu i pisač**. Učenike je za primjenu računala potrebno pripremiti, npr. trebaju usvojiti automatizirano tipkanje. Prilikom polaganja dijela ispita na računalu (npr. sažetka), učenik određeni dio ispita piše na računalu, a napisani uradak se ispisuje na predloške za pisanje na računalu i prilaže u ispitnu vrećicu. Predloške koji se pravovremeno objavljuju u SRDM-u preuzimaju ispitni koordinatori prije provedbe ispita. Ostale dijelove ispita i učenici pišu u papirnatome obliku te je odgovore nužno označiti u ispitnoj knjižici i/ili na listu za odgovore. Ako učenik, uslijed prisutnih teškoća, ne može izvršiti navedeno i/ili se smatra da neće moći potpuno samostalno pisati na računalu, nužno je zatražiti i podršku osobnoga pomagača za pisanje.

Ako učenik polaže dio ispita na računalu, nužno je za učenika osigurati zasebnu prostoriju.

2.2.4. Izuzeće polaganja dijela ispita

Samo u slučaju da teškoće učenika onemogućuju polaganje dijela ispita državne mature tako da da ni uz jednu od navedenih vrsta prilagodbi ne bi mogao položiti dio ispita, učenik **iznimno** može zatražiti izuzeće polaganja toga dijela ispita.

Napomene:

Prilagodbu izuzeća ispitne cjeline *Slušanje* može zatražiti **isključivo** učenik sa značajnim oštećenjem sluha te jezičnim teškoćama i/ili specifičnim teškoćama učenja kod kojih je prisutna značajna narušenost fonološke obrade. Ako učenik traži **izuzeće polaganja dijela ispita** iz ispita Hrvatski jezik, strani jezik i/ili jezik nacionalne manjine, uz propisanu dokumentaciju kojom potkrepljuje teškoću **obvezno** dostavlja i **mišljenje nastavnika** koji učeniku u tekućoj školskoj godini predaje predmet za koji se traži izuzeće.

2.2.5. Ponavljanje zvučnoga zapisa

Ova se prilagodba odnosi isključivo na ispitnu cjelinu *Slušanje* na ispitima iz stranih jezika te se duplicirano reproduciraju pojedinačni dijelovi zvučnoga zapisa prema **Tablici 1**.

Tablica 1. Prikaz ispitne cjeline *Slušanje* bez ponavljanja i uz ponavljanje zvučnoga zapisa

Bez ponavljanja zvučnoga zapisa i/ili produljenoga vremena	Uz ponavljanje zvučnoga zapisa i/ili produljeno vrijeme
– objedinjeni zvučni zapis: tekstovi svakoga zadatka unutar jednoga <i>tracka</i> snimljeni su dva puta	– duplicirano se reproduciraju pojedinačni dijelovi zvučnoga zapisa
– <i>Track 01:</i> Uvodna uputa i uputa za prvi zadatak – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 03:</i> Uputa za drugi zadatak – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 05:</i> Uputa za treći zadatak – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 07:</i> Uputa za četvrti zadatak – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 09:</i> Završna uputa	– <i>Track 01:</i> Uvodna uputa i uputa za prvi zadatak – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 03:</i> Uputa za drugi zadatak – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 05:</i> Uputa za treći zadatak – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 07:</i> Uputa za četvrti zadatak – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 09:</i> Završna uputa

Učenici koji polažu ispitnu cjelinu *Slušanje* uz **ponavljanje zvučnoga zapisa** ujedno polažu taj dio ispita uz produljeno vrijeme za 100 % te u izdvojenoj prostoriji.

- U istu ispitnu prostoriju moguće je rasporediti samo učenike koji polažu **istu razinu** ispita te imaju odobren **isti postotak** produljenoga vremena. Primjerice, za osnovnu razinu Engleskoga jezika jedna prostorija može biti za učenike s produljenim vremenom za 25 %, druga za 50 %, a treća za 100 %.
- Učeniku kojemu je temeljem utvrđene teškoće odobrena **zasebna prostorija** i polaže ispit iz stranoga jezika uz produljeno vrijeme i/ili uz ponavljanje zvučnoga zapisa može pisati ispit s drugim učenicima u izdvojenome prostoru samo uz prethodno potpisanu **suglasnost**.

Napomena:

Učenici kojima je na ispitu iz stranoga jezika odobreno **produljeno vrijeme** (u bilo kojemu postotku) polažu ispitnu cjelinu *Slušanje* uz produljeno vrijeme za 100 % i ponavljanje zvučnoga zapisa.

2.2.6. Zasebna prostorija

Ovu je prilagodbu potrebno zatražiti **samo** ako bi učenika s teškoćom značajno ometalo polaganje ispita u istoj ispitnoj prostoriji s drugim učenicima ili ako bi učenikovo ponašanje tijekom polaganja ispita uzrokovano teškoćom (npr. glasovni tik) moglo značajno ometati druge učenike. Ako se učeniku s teškoćom ova prilagodba odobri, učenik ispit polaže odvojeno od ostalih učenika.

S učenikom se u zasebnoj prostoriji nalaze voditelj ispitne prostorije i dežurni nastavnik (i osobni pomagač, ako je učeniku odobreno polaganje ispita uz njegovu podršku).

2.2.7. Upotreba posebnoga pomagala

Učenik može zatražiti ovu vrstu prilagodbe ako mu je tijekom polaganja ispita nužna upotreba određenoga pomagala, a koje nije predviđeno ispitnim katalogom kao dopušteno za korištenje tijekom polaganja ispita. To su, primjerice, zvučni kalkulator, povećalo, mobilni uređaj u svrhu upotrebe aplikacije za praćenje razine glukoze u krvi, čitač za praćenje razine glukoze u krvi i dr.

POSEBNE NAPOMENE

- Ispiti državne mature iz **Hrvatskoga jezika / jezika nacionalnih manjina** polažu se u dva dana. Prvi se dan polaže test i sažetak iz Hrvatskoga jezika / test iz jezika nacionalnih manjina. Drugi se dan polaže školski esej iz Hrvatskoga jezika / esej iz jezika nacionalnih manjina. Za dio ispita koji se polaže prvi dan i dio ispita koji se polaže drugi dan **prilagodbe se traže zasebno i mogu, ali ne moraju biti jednake**.
Primjerice, učenik može tražiti produljeno vrijeme za polaganje školskoga eseja iz Hrvatskoga jezika / eseja iz jezika nacionalnih manjina, međutim tu prilagodbu ne treba nužno tražiti i za polaganje testa i sažetka iz Hrvatskoga jezika / testa iz jezika nacionalnih manjina.
- Ispiti državne mature iz **stranih jezika** polažu se u jednome danu, a sastoje se od više dijelova. Odobrene **prilagodbe** za ispit iz stranoga jezika **vrijede za sve dijelove ispita**. Primjerice, ako je učeniku odobreno polaganje ispita iz stranoga jezika na formatu papira A3 i veličine slova 22, prilagodba se odnosi na sve dijelove ispita iz stranoga jezika.
Iznimka: Neovisno o tome je li učeniku na ispitu iz stranoga jezika odobreno produljeno vrijeme za 25 %, 50 % ili 100 %, **ispitnu cjelinu *Slušanje*** učenik polaže uz produljeno vrijeme za 100 % i ponavljanje zvučnoga zapisa.
- Na ispitima državne mature iz Hrvatskoga jezika, stranih jezika, jezika nacionalnih manjina i Geografije **nije dozvoljeno pisanje velikim tiskanim slovima** (sukladno ispitnim katalozima navedenih predmeta). Ako je učenik tijekom školovanja pisao samo velikim tiskanim slovima, a polaže jedan od gore navedenih ispita, u zahtjevu može zatražiti polaganje ispita uz podršku **osobnoga pomagača za pisanje i/ ili polaganje dijela ispita na računalu**.

Primjer:

Učenik na ispitu državne mature iz Hrvatskoga jezika može zatražiti sljedeću kombinaciju prilagodbi:

- polaganje **cijeloga ispita** iz Hrvatskoga jezika uz podršku osobnoga pomagača za pisanje

ili

- polaganje **testa** iz Hrvatskoga jezika uz podršku osobnoga pomagača za pisanje i
- polaganje **sažetka i školskoga eseja** iz Hrvatskoga jezika na računalu

ili

- polaganje **testa i sažetka** iz Hrvatskoga jezika uz podršku osobnoga pomagača za pisanje i
- polaganje **školskoga eseja** iz Hrvatskoga jezika na računalu.

3. PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE

Kako bi ostvarili pravo na prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature, učenici **najprije** samostalno **prijavljaju ispite** državne mature na mrežnoj stranici Postani student putem svojega korisničkoga računa.

Nakon prijave ispita državne mature **ispitni koordinator** učenikove matične škole za učenika **podnosi zahtjev za ostvarivanje prava na prilagodbu ispitne tehnologije** (u daljnjemu tekstu: zahtjev) i **prilaže** odgovarajuću **dokumentaciju** u Središnji registar državne mature (u daljnjemu tekstu: **SRDM**). Dokumentaciju u elektroničkome obliku učenik ili roditelj/skrbnik dostavlja ispitnome koordinatoru.

Detaljno ispunjen zahtjev prije podnošenja **potpisuju** ravnatelj učenikove matične škole i učenik (ako je u trenutku podnošenja zahtjeva punoljetan) / učenik i njegov roditelj ili skrbnik (ako je u trenutku podnošenja zahtjeva učenik maloljetan).

Napomene:

- Učenik prilagodbu ispitne tehnologije može tražiti za sve prijavljene ispite državne mature ili samo neke. Ako učenik na nekome od prijavljenih ispita državne mature **ne treba prilagodbu** ispitne tehnologije, tada je u obrascu **zahtjeva** za taj ispit potrebno označiti **nije potrebna prilagodba**.
- Učeniku se **mog**u dodijeliti samo one **prilagodbe** koje su **zatražene** zahtjevom. To znači da, ako se učeniku ne odobri neka od traženih prilagodbi (npr. izuzeće polaganja dijela ispita), umjesto nje mu se **neće dodijeliti** nijedna druga prilagodba koja **nije** već **zatražena** zahtjevom. Iznimno, ako učenik zatraži prilagodbu u vidu produljenoga vremena polaganja ispita (npr. produljeno vrijeme za 100 %), može mu se dodijeliti prilagodba kraćeg produljenoga vremena (produljeno vrijeme za 50 % ili 25 %).
- Učeniku kojemu je temeljem utvrđene teškoće odobrena **zasebna prostorija** i polaže ispit na računalu ili ispit iz stranoga jezika uz produljeno vrijeme i/ili uz ponavljanje zvučnoga zapisa, može pisati ispit s drugim učenicima u izdvojenome prostoru samo uz prethodno potpisanu suglasnost.
- Ako je učeniku potrebna **upotreba posebnoga pomagala** prilikom polaganja ispita državne mature, navedeno je potrebno navesti u obrascu zahtjeva u rubriku **Prilagodbe koje je učenik imao tijekom školovanja**.

4. DOKUMENTACIJA KOJU JE POTREBNO PRILOŽITI ZAHTJEVU

Obvezna dokumentacija podrazumijeva nalaze i/ili mišljenja koja je **nužno** priložiti uz zahtjev za ostvarivanje prava na prilagodbu ispitne tehnologije.

Dodatna dokumentacija podrazumijeva nalaze i/ili mišljenja koja **nije nužno** priložiti, ali mogu doprinijeti boljem razumijevanju specifičnih potreba i načina funkcioniranja učenika.

Prihvaća se **dokumentacija** izdana unutar **24 mjeseca** od početka **roka za predaju zahtjeva** za prilagodbu ispitne tehnologije u školskoj godini u kojoj učenik podnosi zahtjev.

Iznimka su *teškoće/poremećaji u području mentalnoga zdravlja i ponašanja te ostale zdravstvene teškoće (kronične bolesti)*, za koje je **obvezno** priložiti dokumentaciju izdanu unutar **12 mjeseci** od početka **roka za predaju zahtjeva** za prilagodbu ispitne tehnologije u školskoj godini u kojoj učenik podnosi zahtjev.

Mišljenje stručnoga tima škole, nastavnika i školskoga liječnika treba biti izdano unutar **tekuće školske godine**.

Mišljenje ili nalaz odgovarajućega stručnjaka (ovisno o vrsti teškoće) može biti dio nalaza **timske obrade**.

Mišljenje stručnoga tima škole treba obuhvatiti:

- funkcioniranje na nastavi, odnosno očitovanje teškoća na svakodnevni rad učenika u odnosu na pažnju i koncentraciju, tempo rada, organizaciju i razumijevanje uputa i zadataka, motoričke sposobnosti, usmeno i pisano izražavanje, čitanje i pisanje
- postupke individualizacije te oblike podrške koji su korišteni sukladno teškoćama i specifičnim potrebama učenika u okviru načina predavljanja sadržaja, vremena potrebnoga za obavljanje zadataka, načina vrednovanja u skladu sa specifičnim potrebama učenika, prilagodbe ispitnoga materijala, upotrebe posebnih pomagala, osiguravanja primjerenih prostornih uvjeta i dr.

4.1. Učenici koji se školuju prema Rješenju o primjerenome programu obrazovanja

Za učenike koji se školuju **prema Rješenju o primjerenome programu obrazovanja** (u daljnjemu tekstu: Rješenje¹) izdanome sukladno važećemu *Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN 24/15)*, **obvezno** je dostaviti:

- **Rješenje o primjerenome programu obrazovanja.**

Uz navedeno Rješenje **potrebno** je dostaviti **obveznu dokumentaciju**, sukladno teškoćama, **ako** učenik **traži** barem jednu od sljedećih prilagodbi ispitne tehnologije:

- polaganje dijela ispita **na računalu**
- polaganje ispita uz podršku **osobnoga pomagača**
- **izuzeće** polaganja dijela ispita.

Ako učenik traži prilagodbu ispitne tehnologije koja **nije utemeljena** na teškoći navedenoj u Rješenju, potrebno je **priložiti** dokumentaciju koja **opravdava** traženu **prilagodbu** ispitne tehnologije.

Ako učenik s navedenim Rješenjem u svom zahtjevu **ne traži** jednu od gore navedenih triju prilagodbi te su tražene prilagodbe ispitne tehnologije **u skladu** s teškoćama navedenim u Rješenju, **dovoljno** je priložiti **Rješenje**.

Učenici koji se školuju **prema Rješenju** koje **nije sukladno** važećemu *Pravilniku o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju* (odnosno, izdano je prije 2015. godine), **dužni** su dostaviti **obveznu dokumentaciju**, sukladno teškoćama.

4.2. Učenici koji se školuju bez Rješenja o primjerenome programu obrazovanja

Učenici koji se školuju **bez Rješenja**, prilikom podnošenja zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije, **dužni** su dostaviti **obveznu dokumentaciju**, sukladno vrsti teškoća, **za bilo koju** od navedenih **prilagodbi** ispitne tehnologije.

¹ Izdano na temelju *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23)* i *Pravilnika o postupku utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (NN 67/14, 63/20)*.

Tablica 3. Obvezna i dodatna dokumentacija kojom se potkrepljuje prisutnost teškoće

VRSTE TEŠKOĆA	OBVEZNA DOKUMENTACIJA	DODATNA DOKUMENTACIJA
oštećenje sluha	– nalaz liječnika specijalista – nalaz/mišljenje logopeda i psihologa Ako se traži izuzeće polaganja dijela ispita treba dostaviti: – mišljenje nastavnika koji u tekućoj školskoj godini učeniku predaje nastavni predmet za koji se traži izuzeće.	– nalaz/mišljenje jednoga ili više navedenih stručnjaka: fonetičara, audiorehabilitatora, školskoga liječnika – mišljenje stručnoga tima škole
oštećenje vida	– nalaz liječnika specijalista	– nalaz/mišljenje jednoga ili više navedenih stručnjaka: edukacijskoga rehabilitatora, psihologa, školskoga liječnika – mišljenje stručnoga tima škole
motoričke teškoće/poremećaji	– nalaz liječnika specijalista	– nalaz/mišljenje jednoga ili više navedenih stručnjaka: edukacijskoga rehabilitatora, fizioterapeuta, radnoga terapeuta, logopeda, psihologa, školskoga liječnika – mišljenje stručnoga tima škole
teškoće/poremećaji jezično-govorno-glasovne komunikacije	– nalaz/mišljenje logopeda Ako se traži izuzeće polaganja ispitne cjeline <i>Slušanje</i> treba dostaviti: – mišljenje nastavnika stranoga jezika.	– nalaz/mišljenje psihologa – mišljenje stručnoga tima škole
specifične teškoće u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija, dispraksija, mješovite i ostale teškoće u učenju)	– nalaz/mišljenje logopeda Ako se traži izuzeće polaganja ispitne cjeline <i>Slušanje</i> treba dostaviti: – mišljenje nastavnika stranoga jezika.	– nalaz/mišljenje psihologa – mišljenje stručnoga tima škole

deficit pažnje (ADD) / hiperaktivni poremećaj (ADHD)	– nalaz/mišljenje psihologa i/ili psihijatra	– nalaz/mišljenje logopeda – mišljenje stručnoga tima škole
poremećaj iz spektra autizma	– nalaz/mišljenje jednoga ili više navedenih stručnjaka: psihologa, logopeda, psihijatra, edukacijskoga rehabilitatora Ako se traži izuzeće polaganja dijela ispita treba dostaviti: – nalaz/mišljenje logopeda i/ili edukacijskoga rehabilitatora, – mišljenje nastavnika koji u tekućoj školskoj godini učeniku predaje nastavni predmet za koji se traži izuzeće. Ako se traži upotreba posebnoga pomagala, treba dostaviti primjerak i obrazloženje.	– mišljenje stručnoga tima škole
teškoće/poremećaji u području mentalnoga zdravlja i ponašanja	– nalaz/mišljenje psihologa i/ili psihijatra	– dodatna medicinska dokumentacija – mišljenje školskoga liječnika – mišljenje stručnoga tima škole
ostale zdravstvene teškoće (kronične bolesti)	– nalaz liječnika specijalista	– mišljenje školskoga liječnika – dodatna medicinska dokumentacija – mišljenje stručnoga tima škole
teškoće uvjetovane kulturalnim i jezičnim čimbenicima	– potvrda o završenome programu pripreme nastave hrvatskoga jezika (koju je izdao nadležni županijski upravni odjel / Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba²)	– nalaz/mišljenje logopeda – mišljenje stručnoga tima škole

² Iznimno je važeća potvrda izdana na temelju [Odluke o provođenju pripreme nastave hrvatskoga jezika za raseljene učenike iz Ukrajine](#).

– potvrda o završenome programu dopunske nastave (ako učenik nije pohađao pripremnu nastavu) – mišljenje nastavnika koji učeniku predaje Hrvatski jezik u tekućoj školskoj godini

POSEBNE NAPOMENE

1. Ako se utvrdi da tražena prilagodba ispitne tehnologije nije potkrijepljena odgovarajućom dokumentacijom, Centar može od učenika zatražiti **nadopunu dokumentacije**.
2. Ako se **nakon** izdavanja Rješenja o primjerenome programu obrazovanja (u daljnjemu tekstu: Rješenje) utvrdi prisutnost i nekih **drugih teškoća**, tada je **obvezno dostaviti nalaze/mišljenja** odgovarajućih stručnjaka kojima se potvrđuje prisutnost tih teškoća.
3. Nalazi i mišljenja stručnjaka izdani u **javnim i privatnim ustanovama jednako su valjani**.
4. Dokumentaciju koja se prilaže zahtjevu dovoljno je dostaviti u **neovjerenoj preslici**.
5. Ako je učeniku potrebna određena prilagodba ispitne tehnologije, a koja nije navedena u ovome dokumentu, potrebno je obratiti se Centru e-poštom na e-adresu prilagodba@ncvvo.hr.

5. PRILAGODBA ISPITNE TEHNOLOGIJE ZBOG IZVANREDNIH OKOLNOSTI

Ako se kod učenika, **nakon roka za podnošenje zahtjeva** za ostvarivanje prava na prilagodbu ispitne tehnologije, pojave **teškoće uvjetovane izvanrednim okolnostima** (npr. ozljeda dijela tijela ili drugo narušeno zdravstveno stanje uzrokovano nepredvidivim događajima), ispitni se koordinatori trebaju obratiti Centru slanjem e-pošte na prilagodba@ncvvo.hr.

Kao dokaz o nastanku teškoće uvjetovane izvanrednim okolnostima **obvezno** se prilaže **nalaz/mišljenje relevantnoga stručnjaka**: liječnika specijalista, psihologa, stručnoga suradnika (ili stručnoga tima) škole i dr.

Samo u slučaju izvanrednih okolnosti nalaz/mišljenje može biti **izdan(o) nakon roka** za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na prilagodbu ispitne tehnologije, a **prije datuma polaganja ispita** za koji se prilagodba ispitne tehnologije traži.

6. PROCJENA ZAHTJEVA ZA PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE

Učenici koji su podnijeli zahtjev za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature ostvaruju pravo na prilagodbu na temelju stručne procjene i odluke koju donosi Centar. Povjerenstvo za procjenu zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature (u daljnjemu tekstu: Povjerenstvo) razmatra pristiglu dokumentaciju kojom se potkrepljuju teškoće, a Odluka o prilagodbi ispitne tehnologije donosi se na temelju stručne procjene i/ili na prijedlog Povjerenstva.

Sukladno navedenom, podnošenje zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije **ne** podrazumijeva automatsko odobrenje tražene prilagodbe, već se odluka donosi na temelju stručne procjene i priložene dokumentacije.

Odluka se prilaže u SRDM, a ispitni koordinador ispisuje odluku u dva primjerka. Oba primjerka odluke vlastoručno potpisuju ispitni koordinador i učenik (ako je u trenutku primitka odluke punoljetan) / učenik i njegov roditelj ili skrbnik (ako je u trenutku primitka odluke učenik maloljetan). Jedan primjerak zadržava učenik odnosno roditelj/skrbnik, a drugi škola. U odluci je **obvezno navesti datum** uručivanja, tj. primitka odluke, budući da od toga datuma teče rok od 8 dana za podnošenje pisanoga prigovora ravnatelju Centra. **Potpisanu odluku ispitni koordinador prilaže u SRDM.**

Učenik eventualni prigovor dostavlja ispitnome koordinadoru, koji ga prilaže u SRDM i o tome obavještava Centar e-poštom na e-adresu prilagodba@ncvvo.hr. Nakon razmatranja prigovora Centar donosi odluku po prigovoru i dostavlja je putem SRDM-a ispitnome koordinadoru. Ispitni koordinador odluku po prigovoru dostavlja učeniku odnosno roditelju/skrbniku. Na odluku po prigovoru nije dopuštena žalba.

Za sve dodatne informacije
obratite se na e-adresu:
prilagodba@ncvvo.hr

RAVNATELJ

Vinko Filipović, prof.

7. PRILOG

7.1. POPIS PRILAGODBE ISPITNE TEHNOLOGIJE

1. nije potrebna prilagodba (*za one ispite na kojima učeniku ne treba prilagodba*)
2. format papira A4, veličina slova 14, podebljane ključne riječi
3. format papira A3, veličina slova 28, podebljane ključne riječi
4. format papira A3, veličina slova 22
5. ispit na Brailleovu pismu
6. produljeno vrijeme za 25 %
7. produljeno vrijeme za 50 %
8. produljeno vrijeme za 100 %
9. podrška osobnoga pomagala
 - A) za čitanje
 - B) za pisanje
 - C) koji poznaje brajicu
 - C) za jezično razumijevanje
 - D) za kretanje i rukovanje
 - E) za poticanje, usmjeravanje i umirivanje
 - F) koji poznaje znakovni jezik
10. pisanje školskoga eseja / eseja / pisanoga teksta na računalu
11. pisanje sažetka na računalu
12. izuzeće pisanja školskoga eseja / pisanoga teksta
13. izuzeće pisanja sažetka
14. izuzeće ispitne cjeline *Slušanje*
15. ponavljanje zvučnoga zapisa
16. zasebna prostorija
17. upotreba posebnoga pomagala

7.2. NAJČEŠĆA PITANJA I ODGOVORI

ZAHTJEV I ODLUKA O PRILAGODBI ISPITNE TEHNOLOGIJE

1. Koliko je važeća odluka o prilagodbi ispitne tehnologije?

Odluka je važeća za školsku godinu u kojoj se izdaje. Uključuje prvi i drugi rok državne mature za odobrene ispite i razine ispita. Kod promjene razine i/ili prijave novih ispita potrebno je izdati novu odluku.

2. Ako učenik nije pristupio ispitima državne mature u školskoj godini za koju je izdana odluka, hoće li mu izdana odluka vrijediti za sljedeću školsku godinu?

Odluka je važeća za školsku godinu u kojoj se izdaje. Ako učenik nije pristupio ispitima u školskoj godini za koju je izdana odluka, dužan je ponovno podnijeti zahtjev za ostvarivanje prava na prilagodbu ispitne tehnologije. Uz novi zahtjev potrebno je priložiti i dokumentaciju u skladu s tablicom 3. u Procedurama.

3. U slučaju odjave ispita, je li potrebno zatražiti novu odluku?

Nije potrebno zatražiti novu odluku, prvotna odluka i dalje vrijedi za ostale prijavljene ispite. Nove odluke izdaju se u slučaju promjene razine ispita ili naknadne prijave ispita.

4. Ukoliko predmetni koordinator pogrešno učita pojedine dokumente u **SRDM**, na koji način može ispraviti navedeno?

Potrebno se javiti na e-adresu: **prilagodba@ncvvo.hr** te će djelatnici Centra obrisati pogrešno učitane dokumente. Potom će ispitni koordinatori moći učitati ispravne dokumente.

5. Može li pristupnik zatražiti prilagodbu ispitne tehnologije nakon roka za podnošenje zahtjeva?

Učenik može zatražiti prilagodbu ispitne tehnologije nakon roka za podnošenje zahtjeva (uključujući i vrijeme provedbe ispita državne mature) **isključivo** u **iznimnim** slučajevima uslijed teškoća uvjetovanim **izvanrednim okolnostima** (npr. ozljeda dijela tijela ili drugo narušeno zdravstveno stanje uzrokovano nepredvidivim događajima).

6. Ako je učenik podnio prigovor na odluku o prilagodbi ispitne tehnologije, treba li rješenje povodom prigovora potpisati?

Učenik ne treba potpisati rješenje povodom prigovora. Učenik polaže ispite državne mature prema prilagodbi ispitne tehnologije navedenoj u rješenju povodom prigovora.

7. Koje ispite državne mature nije dozvoljeno pisati velikim tiskanim slovima?

Velikim tiskanim slovima nije dozvoljeno pisati ispite iz Hrvatskoga jezika, stranih jezika, jezika nacionalnih manjina te Geografije. Ako kod učenika postoje teškoće u pisanju koje zahtijevaju korištenje velikih tiskanih slova, preporučuje se, prilikom polaganja navedenih ispita, zatražiti polaganje dijela ispita na računalu i/ili podršku osobnoga pomagača za pisanje.

8. Ako se učeniku ne odobri neka prilagodba ispitne tehnologije koja je zatražena zahtjevom za prilagodbu ispitne tehnologije hoće li mu se umjesto toga dodijeliti neka druga prilagodba?

Učeniku se **moгу** dodijeliti samo one **prilagodbe** koje su **zatražene** zahtjevom.

To znači da, ako se učeniku ne odobri neka od traženih prilagodbi, umjesto nje mu se **neće dodijeliti** nijedna druga prilagodba koja **nije** već **zatražena** zahtjevom.

Primjerice, ako učenik zatraži samo *izuzeće polaganja dijela ispita*, te se navedena prilagodba ne odobri, umjesto nje mu se **neće dodijeliti** npr. *produljeno vrijeme*, ako navedena prilagodba nije zatražena zahtjevom.

Iznimno, ako učenik zatraži prilagodbu u vidu produljenoga vremena polaganja ispita (npr. produljeno vrijeme za 100 %), može mu se dodijeliti prilagodba kraćeg produljenoga vremena (produljeno vrijeme za 50 % ili 25 %).

DOKUMENTACIJA KOJU JE POTREBNO PRILOŽITI ZAHTJEVU

1. Može li učenik prilikom predaje zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije priložiti dokumentaciju iz 2. razreda srednje škole?

Prihvaća se dokumentacija izdana unutar **24 mjeseca** od **početka roka za podnošenje zahtjeva** za prilagodbu ispitne tehnologije u školskoj godini u kojoj učenik podnosi zahtjev. Prema tome, za školsku

godinu 2025./2026. godinu prihvaća se dokumentacija koja je izdana od **1. prosinca 2023.** godine nadalje.

Iznimka su *teškoće/poremećaji u području mentalnoga zdravlja i ponašanja te ostale zdravstvene teškoće (kronične bolesti)*, za koje je obvezno priložiti dokumentaciju izdanu unutar **12 mjeseci** od početka **roka za predaju zahtjeva** za prilagodbu ispitne tehnologije u školskoj godini u kojoj učenik podnosi zahtjev. Prema tome, za školsku godinu 2025./2026. godinu prihvaća se dokumentacija koja je izdana od **1. prosinca 2024.** godine nadalje.

Mišljenje stručnoga tima škole, nastavnika i školskoga liječnika treba biti izdano unutar **tekuće školske** godine (od rujna 2025. godine nadalje).

2. Može li mišljenje ili nalaz odgovarajućega stručnjaka (ovisno o vrsti teškoće), koji se prilaže zahtjevu za prilagodbu ispitne tehnologije, biti dio nalaza timske obrade?

Mišljenje ili nalaz odgovarajućega stručnjaka (ovisno o vrsti teškoće) **može** biti dio nalaza **timске obrade**. Primjerice, učenik s disleksijom ima nalaz logopeda koji je dio nalaza timske obrade.

3. Postoji li propisano ograničenje u pogledu starosti potvrde o završenome programu pripremne/dopunske nastave hrvatskoga jezika?

Ne. Potvrda je važeća neovisno o datumu izdavanja.

4. Tko izdaje potvrdu o završenome programu pripremne nastave hrvatskoga jezika?

Potvrdu o završenome programu pripremne nastave hrvatskoga jezika izdaje nadležni županijski upravni odjel / Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba. Iznimno ju može izdati škola, sukladno točki IV. [Odluke o provođenju pripremne nastave hrvatskoga jezika za raseljene učenike iz Ukrajine](#).

PRODULJENO VRIJEME POLAGANJA ISPITA I ZASEBNA PROSTORIJA

1. Ako je učenik u Zahtjevu zatražio podršku osobnoga pomagača, a nije zatražio zasebnu prostoriju, hoće li mu ona biti odobrena Odlukom?

Ukoliko temeljem teškoće nije zatražena zasebna prostorija, a učeniku odobrena je podrška osobnoga pomagača, polaganje dijela ispita na računalu i/ili ponavljanje zvučnoga zapisa, u Odluci se učeniku

zasebna prostorija neće posebno odobravati, ali je izdvojeni prostor potrebno osigurati sukladno uputama.

2. Ukoliko učenik ima produljeno vrijeme za ispit koji se sastoji od više dijelova (Hrvatski jezik, strani jezik), odnosi li se produljeno vrijeme na ukupno vrijeme ispita ili na svaki pojedini dio ispita?

Produljeno vrijeme dodaje se zasebno na **svaki pojedini dio ispita**.

Primjerice, ukoliko je učeniku kod pisanja ispita *Hrvatski jezik – Test i sažetak* odobreno produljeno vrijeme za 50 %, tada se standardno vrijeme za svaki pojedini dio ispita produljuje za 50 % (*test* 100 min + 50 min, *sažetak* 80 min + 40 min).

3. Ukoliko učenik ima produljeno vrijeme na ispitu *Hrvatski jezik – Test i sažetak*, može li on početi pisati *sažetak* prije isteka odobrenoga produljenoga vremena?

Može, ali ne prije početka redovnog vremena predviđenoga za početak pisanja *sažetka*. Primjerice, ako učenik dovrši dio ispita *test* za 80 minuta, ne može početi pisati *sažetak* prije isteka redovnog vremena predviđenoga za *test* iz Hrvatskoga jezika (100 minuta).

4. Ukoliko je učeniku odobreno ponavljanje zvučnoga zapisa, mora li učenik navedeno koristiti?

Ako učenik polaže ispit sam u zasebnoj prostoriji i smatra da mu ne treba ponavljanje zvučnoga zapisa, onda nije nužno ponoviti zvučni zapis. Odobrene prilagodbe ispitne tehnologije učenik ima pravo koristiti, ali i ne mora. Međutim, u tom slučaju učenik bi trebao napisati i potpisati izjavu u kojoj navodi da ne želi ponavljanje zvučnoga zapisa. U slučaju da se u ispitnoj prostoriji nalazi više učenika koji imaju istu prilagodbu ispitne tehnologije navedeno nije moguće.

5. Ako učenik ima odobreno produljeno vrijeme polaganja ispita na ispitu iz stranoga jezika, kako se to odnosi na provedbu ispita?

Osnovna razina ispita stranoga jezika sastoji se od dva dijela:

1. *Čitanje i pisanje*
2. *Slušanje*.

Učenici kojima je odobreno polaganje ispita uz produljeno vrijeme, ispitnu cjelinu *Čitanje i pisanje* polažu uz odobreni postotak produljenoga vremena. Svi učenici kojima je odobren **bilo koji postotak** produljenoga vremena na ispitu iz stranoga jezika ispitnu cjelinu *Slušanje* polažu uz produljeno vrijeme

za 100 % i ponavljanje zvučnoga zapisa, kao što je opisano u Procedurama, cjelina – *Ponavljjanje zvučnoga zapisa*.

Sukladno navedenome, provedba ispita na osnovnoj razini izgleda ovako:

produljeno vrijeme	za 25 %	za 50 %	za 100 %
Čitanje i pisanje	75 min + 18 min 45 s	75 min + 37 min 30 s	75 min + 75 min
Slušanje	produljeno vrijeme za 100 % (30 min + 30 min)		

Viša razina ispita stranoga jezika sastoji se od tri dijela:

1. Čitanje
2. Slušanje
3. Pisanje.

Učenici kojima je odobreno polaganje ispita uz produljeno vrijeme, ispitnu cjelinu *Čitanje* i ispitnu cjelinu *Pisanje* polažu uz odobreni postotak produljenoga vremena. Svi učenici kojima je odobren **bilo koji postotak** produljenoga vremena na ispitu iz stranoga jezika ispitnu cjelinu *Slušanje* polažu uz produljeno vrijeme **za 100 % i ponavljanje zvučnoga zapisa**, kao što je opisano u Procedurama, cjelina – *Ponavljjanje zvučnoga zapisa*.

Sukladno navedenome, provedba ispita na višoj razini izgleda ovako:

produljeno vrijeme	za 25 %	za 50 %	za 100 %
Čitanje	70 min + 17 min 30 s	70 min + 35 min	70 min + 70 min
Slušanje	produljeno vrijeme za 100 % (35 min + 35 min)		
Pisanje	75 min + 18 min 45 s	75 min + 37 min 30 s	75 min + 75 min

6. Ukoliko je učenicima odobreno produljeno vrijeme, uključuje li navedeno ponavljanje zvučnoga zapisa? Na koji se način zvučni zapis reproducira u tom slučaju?

Svi učenici koji su ostvarili pravo na produljeno vrijeme pisanja ispita (za 25%, 50% ili 100%) ispitnu cjelinu *Slušanje* polažu uz produljeno vrijeme **za 100 % i ponavljanje zvučnoga zapisa**, kao što je opisano u Procedurama, cjelina – *Ponavljjanje zvučnoga zapisa*.

Navedeno vrijedi bez obzira na to jesu li u zahtjevu za prilagodbu ispitne tehnologije označili *ponavljanje zvučnoga zapisa*.

Zvučni zapis reproducira se na sljedeći način:

Bez ponavljanja zvučnoga zapisa i/ili produljenoga vremena	Uz ponavljanje zvučnoga zapisa i/ili produljeno vrijeme
– objedinjeni zvučni zapis: tekstovi svakoga zadatka unutar jednoga <i>tracka</i> snimljeni su dva puta	– duplicirano se reproduciraju pojedinačni dijelovi zvučnoga zapisa
– <i>Track 01:</i> Uvodna uputa i uputa za prvi zadatak – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 03:</i> Uputa za drugi zadatak – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 05:</i> Uputa za treći zadatak – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 07:</i> Uputa za četvrti zadatak – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 09:</i> Završna uputa	– <i>Track 01:</i> Uvodna uputa i uputa za prvi zadatak – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 02:</i> Tekst(ovi) prvoga zadatka – <i>Track 03:</i> Uputa za drugi zadatak – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 04:</i> Tekst(ovi) drugoga zadatka – <i>Track 05:</i> Uputa za treći zadatak – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 06:</i> Tekst(ovi) trećega zadatka – <i>Track 07:</i> Uputa za četvrti zadatak – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 08:</i> Tekst(ovi) četvrtoga zadatka – <i>Track 09:</i> Završna uputa

7. Mogu li se učenici kojima je odobreno produljeno vrijeme polaganja ispita iz stranoga jezika rasporediti u istu ispitnu prostoriju?

U istu ispitnu prostoriju moguće je rasporediti samo učenike koji polažu **istu razinu** ispita te imaju odobren **isti postotak** produljenoga vremena polaganja ispita stranoga jezika. Primjerice, kod polaganja osnovne razine ispita Engleskoga jezika u jednu ispitnu prostoriju moguće je rasporediti učenike koji imaju odobreno produljeno vrijeme za 25 %, u drugu ispitnu prostoriju učenike koji imaju odobreno produljeno vrijeme za 50 %, a u treću ispitnu prostoriju učenike koji imaju odobreno produljeno vrijeme za 100 % (osim ako nisu zahtjevom zatražili zasebnu prostoriju).

8. Može li učenik koji ima odobreno produljeno vrijeme te polaganje dijela ispita na računalu i/ili uz podršku osobnoga pomagača biti raspoređen u istu ispitnu prostoriju kao drugi učenici s istim postotkom produljenoga vremena?

Učenik **mora** polagati ispit u **zasebnoj prostoriji** ako uz produljeno vrijeme ima odobreno polaganje dijela ispita na računalu i/ili uz podršku osobnoga pomagača kako ne bi ometao ostale učenike.

9. Mogu li učenici (ako izraze želju) koji imaju odobrenu zasebnu prostoriju i produljeno vrijeme pisati ispit s učenicima koji imaju produljeno vrijeme u istoj ispitnoj prostoriji?

Ukoliko učenik uz produljeno vrijeme ima odobreno polaganje ispita u zasebnoj prostoriji, a želi polagati ispit u ispitnoj prostoriji s ostalim učenicima može napisati i potpisati izjavu u kojoj navodi da je suglasan s navedenim.

POLAGANJE DIJELA ISPITA NA RAČUNALU

1. Koje je programe dopušteno koristiti ako učenik ima odobreno polaganje dijela ispita na računalu?

Dopušteno je koristiti Wordpad, Notepad++ ili Blok za pisanje, ovisno o dostupnosti navedenih programa na računalu. Obvezno je **isključiti** automatsko ispravljanje teksta.

2. Ukoliko učenik ima odobren uvećani font, a polaže dio ispita na računalu, mora li učenik istim fontom pisati ispit?

Ispiti se dostavljaju na fontu koji je zatražen u zahtjevu za prilagodbu ispitne tehnologije. Učenik se prilikom polaganja dijela ispita na računalu može koristiti fontom koji njemu najviše odgovara.

3. Za koje se ispite koriste predlošci za pisanje na računalu?

Isti predlošci za pisanje na računalu koriste se na sljedećim ispitima:

- sažetak i/ili školski esej na ispitu iz Hrvatskoga jezika
- esej na ispitima iz jezika nacionalnih manjina
- esej / pisani tekst na ispitima iz stranih jezika

Po potrebi učenik može dio ispita koji sadrži esejski tip pitanja (Etika, Filozofija) polagati na računalu.

4. Ako učenik polaže dio ispita na računalu, služe li predlošci za pisanje na računalu isključivo za ispis, odnosno umeću li se u pisač prilikom ispisa dokumenta?

Da, predlošci za pisanje na računalu koriste se samo za ispis, odnosno umeću se u pisač pri ispisu. Pri tome je potrebno voditi računa da prije ispisa učenikova uratka na vrhu svakoga lista ostane dovoljno praznoga mjesta / praznih redaka kako bi se na svaki list mogla zalijepiti identifikacijska naljepnica.

5. Piše li učenik i koncept na računalu?

Ako želi, učenik može pisati koncept na računalu.

6. Ako je učeniku odobreno polaganje dijela ispita na računalu (npr. *Sažetak*), a nije zatražena zasebna prostorija, može li učenik pisati ispit u ispitnoj prostoriji s redovnim učenicima?

Učenici kojima je odobreno polaganje dijela ispita na računalu **moraju** polagati ispit u **zasebnoj prostoriji** kako tipkanjem ne bi ometali ostale učenike.

Ukoliko učenik želi polagati ispit u ispitnoj prostoriji s drugim učenicima kojima je odobreno polaganje dijela ispita na računalu, može napisati i potpisati izjavu u kojoj navodi da je suglasan s navedenim, ali je u ovome slučaju obvezno između učenika osigurati odgovarajući razmak.

UPOTREBA POSEBNOGA POMAGALA

1. U kojem slučaju učenik koji koristi mobitel radi praćenja šećera u krvi zbog dijabetesa mora zatražiti prilagodbu ispitne tehnologije (*upotreba posebnoga pomagala*)?

Učenik **mora** podnijeti zahtjev za prilagodbu ispitne tehnologije ako mu je prilikom polaganja ispita državne mature nužna upotreba mobitela koji se mora nalaziti u njegovoj **neposrednoj blizini**. Zahtjev **nije** potrebno podnositi ako će se mobitel nalaziti na stolu voditelja ispitne prostorije. U oba slučaja mobitel treba biti utišán i postavljen na *zrakoplovni način*.

DRUGI ROK DRŽAVNE MATURE

1. Vrijedi li odluka za prilagodbu ispitne tehnologije i za drugi rok?

Ukoliko učenici prijavljuju iste ispite (ista razina) kao na prvom roku, vrijede odobrene prilagodbe i za drugi rok. Nakon završetka roka za prijavu, podaci će automatski biti primjenjivi i za drugi rok državne mature.

Potrebno je službeno obavijestiti Centar (bez podnošenja novoga zahtjeva) na e-adresu: **prilagodba@ncvvo.hr** ako učenik u drugom roku:

- mijenja razinu ispita (izdaje se nova odluka),
- polaže novi ispit koji nije naveden u prvotnoj odluci o prilagodbi i za njega mu je potrebna prilagodba ispitne tehnologije (izdaje se nova odluka)
- ne želi ili ne treba prilagodbu ispitne tehnologije (za pojedini ili sve ispite).

Zahtjev za prilagodbu ispitne tehnologije potrebno je ispuniti, potpisati te dostaviti na e-adresu: **prilagodba@ncvvo.hr** u sljedećim slučajevima:

- ako je učeniku potrebna nova vrsta prilagodbe, koja nije navedena u prvotnoj odluci
- ako učenik polaže ispite državne mature po prvi puta i još nije zatražio prilagodbu ispitne tehnologije.

2. Kada je moguće podnijeti zahtjev za prilagodbu ispitne tehnologije za drugi rok?

Ispitni koordinatori mogu pratiti objave u SRDM-u, a učenik može pratiti objave na portalu Postani student. Informacije vezano za drugi ispitni rok objavljuju se sredinom srpnja u kojima su navedeni rokovi za predaju zahtjeva za prilagodbu ispitne tehnologije.

3. Unose li koordinatori u školama prilagodbe ispitne tehnologije za drugi rok u SRDM?

Ne, navedeno će unositi djelatnici Centra. Upute će biti u SRDM-u.

4. Ukoliko učenik ne treba ili ne želi prilagodbu ispitne tehnologije na drugome roku, a navedeno je imao na prvome roku, koja je procedura za navedeno?

Ukoliko učenik ne želi ili ne treba prilagodbu ispitne tehnologije, dovoljno je službeno obavijestiti Centar na e-adresu: **prilagodba@ncvvo.hr**. Upute će se nalaziti u SRDM-u.

VREDNOVANJE ISPITA DRŽAVNE MATURE POLAGANIH UZ PRILAGODBU ISPITNE TEHNOLOGIJE

1. Je li vrednovanje ispita učenika koji su polagali ispite državne mature uz prilagodbu ispitne tehnologije istovjetno vrednovanju redovnih ispita?

U vrednovanju ispita državne mature koji su polagani uz prilagodbu ispitne tehnologije, ocjenjivačima podršku pružaju stručnjaci odgovarajuće struke (logoped, edukacijski rehabilitator, socijalni pedagog) prema utvrđenoj potrebi. Njihova je uloga savjetodavna, podržavajuća i stručna s ciljem osiguravanja vrednovanja koje uzima u obzir specifične teškoće učenika u okviru postojećih kriterija vrednovanja.

2. Učenik s prilagodbom ispitne tehnologije nije stigao prepisati sav tekst s koncepta u čistopis. Može li navedenome učeniku u vrednovanju ispita biti uvažen koncept?

Kod ispita polaganih uz prilagodbu ispitne tehnologije u obzir se uzima i koncept, tako da će ocjenjivač svakako pregledati i učenikov koncept.

3. U slučaju da učenik ima odobreno izuzeće polaganja dijela ispita, na koji način se boduje/vrednuje taj dio ispita?

Ukoliko je učenik oslobođen pisanja dijela ispita, npr. ispitne cjeline *Slušanje* u ispitu Engleskoga jezika, učeniku se za ispitnu cjelinu za koju je oslobođen polaganja dodaje postotak koji je ostvario u ostalim ispitnim cjelinama koje je pisao. Npr. učenik je ostvario 70% u ostalim ispitnim cjelinama te će mu se pridodati broj bodova koji se dobije za 70% točnih odgovora u ispitnoj cjelini *Slušanje*.

ORGANIZACIJA I PROVEDBA ISPITA

Za više informacija o navedenim i sličnim pitanjima vezanim uz organizaciju i provedbu ispita javiti se na e-poštu Info centra – drzavna.matura@ncvvo.hr

1. Je li u svjedodžbi o polaganju državne mature vidljivo da je učenik imao prilagodbu ispitne tehnologije?

Ne. Na svjedodžbama o položenim ispitima državne mature ne navodi se polaganje ispita uz prilagodbu ispitne tehnologije.

2. Trebaju li se ispiti s prilagodbom ispitne tehnologije poslati u istoj kutiji s ostalim ispitima ili zasebno?

Ispiti s prilagodbom ispitne tehnologije trebali bi biti dostavljeni u zasebnoj kutiji te ih je prilikom povrata potrebno zapakirati u kutiju u kojoj su dostavljeni. Ukoliko navedene ispite nije moguće predati za povrat isti dan kada se ispit i piše, oni se predaju za povrat prvi sljedeći dan kada je povrat planiran.

3. Dobivaju li učenici s oštećenjem vida temu eseja na brajici?

Ne, tema eseja ispisuje se isto kao za učenike bez prilagodbe ispitne tehnologije, predaje se osobnome pomagaču te on dalje pomaže učeniku.

4. Ukoliko učenik ima odobreno izuzeće nekog dijela ispita, lijepe li se na taj dio ispita naljepnice?

Ako učenik ima odluku o izuzeću dijela ispita na taj dio ispita nije potrebno lijepiti naljepnice (nije pogrešno ni ako se zalijepe).

5. Je li potrebno na *Obrascu 6* naznačiti da je osobni pomagač bio prisutan na ispitu?

Nije potrebno. U slučaju da dođe do poteškoća ili neplaniranih situacija potrebno je o tome obavijestiti Centar.